

UPA 2024/75: Namminersorneq pillugu Inatsimmi § 21 atuutilersinneqarnissaa siunertaralugu ataatsimiititaliamik pilersitsisoqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarsinnaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq, Kuno Fencker, Siumut)

UPA 2024/123: Inatsisartunut qinersinissamut atatillugu Naalagaaffinngornissaq pillugu isumasiuilluni innuttaasut taasitinneqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Siullermeerinnineq

Aallarniutigalugu siunnersuuteqartut; Kuno Fencker, Siumut, aamma Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, siunnersuutaannut assigiinngitsunut marluusunut, tamarmik naalagaaffinngornissamut apeqqutit aammalu suliap ingerlaneranut tunngasunik siunnersuuteqarnerannut Naalakkersuisut sinnerlugit qutsavigaakka. Siunnersuutit taakku marluk naalagaaffinngornissamik ersarissaanissamik immikkoorlutik kissaateqarnertik tunngaviusumik naqissuseraat oqaatigineqarsinnaavoq.

Aallaqqaammut Kuno Fenckerip siunnersuutaata nutserneqarnerata ersarlussinnaanera eqqumaffigeqqussavara, tassani kalaallisoortaani ataatsimiititaliamik pilersitsisoqarnissaa oqariartuutigineqarmat, danskisuuani isumalioqatigiissitamik pilersitsisoqarnissaa pineqarluni. Tassani kalaallisuaa aallaavittut atussavara, tassani oqaaseq ataatsimiititaliaq atorineqarpoq.

Tunngaviusumik Nunatta nammineerluni naalagaaffinngornissaa Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq. Tamannalu anguniarlugu Naalakkersuisut Naalagaaffinngornissamut immikkoortorta qarfirmik pilersitsinikuupput. Tassanilu Inatsit tunngaviusussatut siunnersuut suliarineqarpoq, innuttaasut oqalliseqataanissaat, paasititsiniaanerit, aammalu naalagaaffinngornissamut piareersaasiornermi suut suliniutigineqassanersut ersarissarneqassapput.

Naalakkersuisuni, eqqoqqissaartumik naalagaaffinngornissamut immikkoortorta qarfirmi sulineq aallareriigarput, Inatsisartuni Ilaasortat marluusut siunnersuutigisaannit naalagaaffinngornissamut sulineri ingerlaneq, immikkoortorta qarfirmi ingerlatatsinnit allaanerusoq oqaatigineqarsinnaavoq. Taamaattumik suliat maanna Naalakkersuisut ingerlateriigaat siunnersuuteqartullu marluusut siunnersuutaannit aporaaffeqanngilaq. Ikittunnguanik imminnut qalleraaffeqarsinnaavoq, taamaattumillu sulianut assigiinngitsunut paatsiveerusimaarsinnaanerup pinngitsoortinnissaa pingaaruteqarpoq. Taamaattumillu aalajangiiffigisassatut siunnersuummut immikkoortumut 75-mut Naalakkersuisunit ima nipilimmik allannguutissatut siunnersuuteqarusuppugut:

Namminersorneq pillugu inatsisip §21-ata atuutsilersissinnaanera pillugu inatsisit tunngaviat pillugu nalunaarusioqqullugit, tassanilu aalajangersakkap immikkoortuisa tullerriarnerisa ersarissarluarnissaat ilanngullugu, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Inatsisit tunngaviat pillugu nalunaarusiornermi Inatsit tunngaviusussatut missiliut suliarinninnermut ilanngullugu isiginiarneqassaaq. Nalunaarusiaq kingusinnerpaamik Inatsisartut 2024-mi ukiaanerani ataatsimiinneranni agguanneqassaaq.

Namminersorneq pillugu kalaallit qallunaallu isumalioqatigiissitaasa, kalaallit tungaannit inatsisitigut ilisimasallit atorneqarnissaat periarfissaasoq, taakkulu inatsisitigut misissuinissaq suliarerusukkaat Naalakkersuisunit ilisimatitsissutigissavara.

Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut imm. 123 Aqqalu C. Jeremiassenimit siunnersuutigineqartoq, Kalaallit Nunaata naalagaaffinngornissaanut tunngatillugu innuttaasut tunngaviusumik innersuussutaasumik taasitinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisunit tunngaviatigut isumaqatigaarput. Isumaqaatanitsinni naalagaaffinngornissamat suliaqarnermi innuttaasunit politikikkut pisinnaatitaaffeqarnissaq pisariaqarmat. Tamanna naalagaaffinngornissamat ingerlanermi kalaallit tungaannit politikikkut sulinermi suliaqarnermilu innersuukkusunnaqaaq.

Naalagaaffinngornissamat aalajangerneq tunngaviusumik innuttaasunut nunamullu aalajangiineruvoq annertuumik kinguneqartussaq. Taamaattumik inerneranut paatsuunganginnissaq, aammalu innuttaasunit pisinnaatitsissut tunniunneqarsinnaasoq pingaaruteqarluinnarpoq. Naalagaaffinngornissamat tunngaviusumik aalajangerneq Nunatta naalagaaffinngorneranut paarlaanneqassanngilaq, tamanna aalajangernissaq innuttaasunik taasititsinikkut allakkut ingerlanneqartussaaq. Tamanna tunngaviusumik innuttaasunik taasititsinissami pisinnaanngilaq. Aatsaat Naalagaaffinngornissamat taasinerup aappaani amerlanerussutillit aalajangerpassuk namminiilivinnissamat naalagaaffinngornissamullu suliaassat aatsaat ingerlanneqarsinnaalissapput.

Aqqalu C. Jeremiassen oqariartuutigaa innuttaasunik taasititsinissaq Inatsisartunut qinersinnermut nalinginnaasumik ingerlanneranut ilanngunneqarsinnaasoq. Tamanna Naalakkersuisunit tunngaviusumik akerlerineqanngilaq, taamaattorli isummat akerliusut isumaqataasullu, qulequttallu pingaarutillit allat Inatsisartunut qinersinissamat akornusersuutaasinnaasut pinaveersaartinnissaat pillugit inatsisinut ataatsimiititaliamut eqqarsaatigilluarneqaaqqaartariaqarput.

Aammattaaq naalagaaffinngornissamat inatsisartunut ataatsimiinnermut nalinginnaasumut, qinersinissap nalunaarutigineranit sapaatip akunnialuinnaanik piffissaqarluni ingerlaneqarsinnaasumi tunngaviusumik innuttaasunik taasititsinissamat oqallinnissamat paasititsiniaanermullu innuttaasut piffissamik naammattumik tunineqarnersut.

Naggataatigullu pingaaruteqassaaq eqqarsaatigissallugu naalagaaffinngornissamut innutaasunik taasititsinermi kikkut taasisinnaatitaassanersut. Nunatta namminiilivinnissaanut naalagaaffinngornissamullu innuttaasunik tunngaviusumik taasititsineq Inatsisartunut nalinginnaasumik qinersinermut sanilliulluni mianernarnerujussuuvoq. Uani taasisinnaasut nalunaarsorneri annertussusaat, sumi najugaqarnermi piumasaqaatit sakkortunerusut, nunamut innuttaasuinullu pingaaruteqarneranik tunngaveqartumik. Qinersisinnaasunik piumasaqaatillu nunarsuarmioqatigiinni naalagaaffiup innuttaasunut pisussaaffiit nalinginnaasumik periuserisartagaat akuerisat atorneqassapput. Taamaattumik inatsisinut ataatsimiititaliap qulaani oqaatigineqartut inatsisitigut misissuinissami oqaasertaliussat ilaneqassanersut eqqarsaatigisariaqarpaa:

Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaanut naalagaaffinngornissaanullu apeqqummi tunngaviusumik innuttaasunik taasititsinissami sinaakktissat ilanngullugit nalunaarusiami ilanngunneqassapput.

Taamaalilluni aalajangiiffigisassatut siunnersuut tamarmiusoq ima nipeqalissaaq:

Namminersorneq pillugu inatsisip §21-ata atuutsilersissinnaanera pillugu inatsisit tunngaviat pillugu nalunaarusioqqullugit, tassanilu aalajangersakkap immikkoortuisa tullerriaarnerisa ersarissarluarnissaat ilanngullugu, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Inatsisit tunngaviat pillugu nalunaarusiornermi Inatsit tunngaviusussatut missiliut suliarinninnermut ilanngullugu isiginiarneqassaaq. Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaanut naalagaaffinngornissaanullu apeqqummi tunngaviusumik innuttaasunik taasititsinissami sinaakktissat ilanngullugit nalunaarusiami ilanngunneqassapput. Nalunaarusiaq kingusinnerpaamik Inatsisartut 2024-mi ukiaanerani ataatsimiinneranni agguanneqassaaq.

Taama oqaaseqarluta Naalakkersuisunit innersuussutigaarput siunnersuutit Inatsiseqarnermut ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqassasut.